

Maksuteade

Eesti, jaanuar 2024

AS PricewaterhouseCoopers maksuosakond aitab klientidel leida toimivaid maksusäästlikke äri lahendusi ning ennetada maksuriske.

Parima tulemuse saavutamisele aitavad kaasa maksunõustajate erialane spetsialiseerumine, pikaajaline kogemus Eesti turul ning hea ligipääs rahvusvahelisele oskusteabele. Täiendavat informatsiooni saab alltoodud kontaktandmete kaudu.

Võta meiega ühendust:

Hannes Lentsius

E-mail: hannes.lentsius@pwc.com

AS PricewaterhouseCoopers Maksuosakond

Tatari 1, 10116 Tallinn

Tel: 614 1800, e-mail: ee_info@pwc.com

Maksumuudatused alates 01.01.2024

Alates 01.01.2024 on **Eestis käibemaksu standardmäär 22%** senise 20% asemel. Seoses selle muudatusega on seaduses kaks üleminekusätet.

- Kui võõrandatav kaup või osutatav teenus maksustatakse standardmääraga, võib kassapõhise käibemaksuarvestuse kasutaja veel kuni 2025. aasta 31. detsembrini maksta käibemaksu kauba või teenuse pärast 2023. aasta 31. detsembrist toimunud käibelt endiselt 20% määraga juhul, kui ostjale väljastati arve ning kaup lähetati või tehti kättesaadavaks või teenus osutati enne 2024. aasta 1. jaanuari.

- Teine üleminekusäte puudutab pikaajaliste lepingutega seotud tehinguid, milleks on eeskätt kinnisasjadega seotud tehingud. Maksukohustuslasel on veel kuni 2025. aasta 31. detsembrini õigus enne 2023. aasta 1. maid sõlmitud kirjaliku lepingu alusel kohaldada maksustatava kauba võõrandamisel või teenuse osutamisel kuni 2023. aasta 31. detsembrini kehtinud 20% käibemaksumäära, kui asjaomane leping näeb ette, et kauba või teenuse hind sisaldab käibemaksu või hinnale lisandub 20% käibemaksumääraga käibemaks ning lepinguga ei ole ette nähtud käibemaksumäära võimalikust muutusest tulenevat hinna muutust.

Maksuskeem

Alates 01.01.2024 on täpsustatud maksuskeemi mõistet (TuMS § 546 lõige 19).

Maksuskeem on **tehing või tehingute ahel**, mille eelduseks on maksustamise ebakõla esinemine või mis on kujundatud maksustamise ebakõla tekkimiseks. Nimetatud tingimustele vastavat tehingut või tehingute ahelat ei käsitata maksuskeemina, kui on mõistlik eeldada, et tehingute osalised ei pidanud ebakõlast teadlikud olema ega saanud osa maksustamise ebakõlast tulenevast maksusoodustusest.

Kehtiva TuMS sõnastus „tehingute ahel“ viitab sellele, et maksuskeem koosneb mitmest tehingust. ATAD2 direktiivi sõnastuse puhul võib ka ühe tehingu puhul olla tegemist maksuskeemiga.

Hübriidüksuse tulumaksukohustus

Alates 01.01.2024 on täpsustatud TuMS § 548 lõike 1 sõnastust. Usaldusfond või selle valitseja tasub tulumaksu tulult, mis oleks omistatud usaldusfondi osanikule proportsionaalselt tema osaga usaldusfondis, kui seda tulu ei maksustata § 29 lõike 11 või lõike 12 või muu jurisdiktsiooni õigusaktide kohaselt ning kui vähemalt üks usaldusfondi osanik on mitteresidendist sidusettevõtja, kellele kuulub otseselt või kaudselt kokku vähemalt 50% usaldusfondi osalusest ja kes asub jurisdiktsioonis, mis käsitab usaldusfondi tulumaksukohustuslasena.

Muudatusega täpsustatakse, et 50% usaldusfondi osalusest peaks kuuluma kõikidele sidusettevõtjatele kokku vastavalt ATAD2 direktiivile. Kehtiva TuMS sõnastuse kohaselt peaks 50% usaldusfondi osalusest kuuluma ühele sidusettevõtjale.

Mahaarvamised füüsilise isiku tulust

Alates 01.01.2024 kaob ära õigus oma maksustatavast tulust maha arvata:

- täiendavat maksuvaba tulu laste eest,
- täiendavat maksuvaba tulu abikaasa eest ning
- eluasemelaenu intresse.

See tähendab füüsilise isiku tuludeklaratsioonis, mis esitatakse:

- 2023. aasta kohta 2024. aasta veebruaris–mais, on veel õigus mahaarvamisi teha, kuid
- 2024. aasta kohta 2025. aasta veebruaris–mais, ei ole enam õigust mahaarvamisi teha.

Jääb õigus oma maksustatavast tulust maha arvata:

- koolituskulusid ja
- annetusi

kuni 1200 eurot, kuid mitte rohkem kui 50% ulatuses Eestis maksustatavast tulust.

Samuti jääb õigus oma maksustatavast tulust maha arvata täiendava kogumispensioni (III samba) sissemakseid, kuni 15% ulatuses maksustatavast tulust, kuid mitte rohkem kui 6000 eurot aastas.

Kogumispension

Jaanuarist 2024 võimaldatakse II sambaga liitunud isikutel soovi korral tõsta oma 2% kogumispensioni makse määra 4%-le või 6%-le. Selleks tuleb esitada vastav avaldus pensioniregistri pidajale või kontohaldurile (01.01.2024–30.11.2024) ning uus makse määr hakkab kehtima 1. jaanuarist 2025.

Mida uut on maksualasest kohtupraktikast?

Millal on juhatuse liige vastutav äriühingu maksuvõla eest?

2022, nr 3-20-2325.

Juhatusel liikmele tehti vastutusotsus seoses tema poolt juhitud äriühingu maksuvõlaga. Maksuvõlg tekkis äriühingu opereerimisest ning deklareeritud maksukohustuses.

- Maksuhalduri hinnangul on juhatuse liige (suhteliselt) automaatselt vastutav maksuvõla tekkimise eest ning heitis talle ette (i) äritegevuse jätkamist maksejõuetuse ohu tekkimisel, sularahaarveldusele üleminekut ja teiste võlausaldajate eelistamist ning (iii) maksuvõla tekitamist.
- Tulemus: Vastutusotsus tühistati.

Mida õppida:

- Juhatusel liige ei vastuta solidaarselt äriühingu kohustuste eest (sh maksukohutuse ees).
- Vastutusotsust ei saa teha automaatselt juhatuse liikmele äriühingu maksuvõla eest.
- Maksuhaldur peab tõendama juhatuse liikme tahtluse või raske hooletuse maksuseaduste täitmisel.
- Lihtsustatult saab vastutusotsuse esitada juhatusele, kui selle tegevuse eesmärk on jätta maksud tasumata.
- Maksuhalduril on kõrgendatud põhjendamiskohustus vastutusotsuse koostamisel.
- Antud juhul soovis juhatuse liige äriühingu majandustegevust päästa (andis laenu äriühingule, deklareeris maksud korrektselt jne).

Omakapitali sissemakse turuväärtus

2023, nr 3-19-2244

Vaidlus puudutas omakapitali mitterahalise sissemakse hinda olukorras, kus kaks kuud tagasi ostetud seadmetega tehti omakapitali sissemakse, kuid see oli kaheksa korda suurema väärtusega kui seadmete ostuhind.

- MTA ei aktsepteerinud sissemakse väärtust ning maksustas vahe siirdehindade korrigeerimisena.
- Tulemus: Kaebus rahuldati, maksuotsus tühistati, kuid MTA-I on õigus teha uus maksuotsus, milles ta saab vähendada deklareeritud omakapitali sissemakse suurust (TuMS § 50 lg 4 vs § 50 lg 2).

Mida õppida:

- TuMS § 50 lg 4 ei ole kohaldatav äriühingu kapitali mitterahalise sissemakse tehingule, sest sellise tehinguga tulu ega kulu ei saada.
- Kapitali sissemaksete maksustamine toimub alles kapitali vähendamisel TuMS § 50 lg 2 alusel.
- MTA-I on õigus deklareeritud sissemaksete väärtusi maksuotsusega korrigeerida, mis aga ei too kaasa äriõiguslikke tagajärgi ega mõjuta osanike vahelisi suhteid.

Euroopa Komisjon on välja andnud siirdehindade direktiivi ettepaneku

Euroopa Komisjon on välja andnud siirdehindade direktiivi ettepaneku, mis integreerib siirdehindade peamised põhimõtted ELi õigusesse, eesmärgiga esitada liikmesriikidele ühised lähenemisviisid.

Ettepaneku põhiprintsiip tuleneb asjaolust, et peaaegu kõik liikmesriigid on ka OECD liikmed ja on seetõttu võtnud kohustuse järgida OECD põhimõtteid ja soovitusi. Vaatamata enamiku liikmesriikide poliitilisele pühendumusele on OECD siirdehindade suuniste roll praegu liikmesriigiti erinev.

Näiteks näitavad liikmesriikide siseriiklikud õigusaktid erinevusi sidusettevõtete määratluses ja eelkõige mõistes „kontroll”, mis on tavalisel siirdehindade kohaldamise eeltingimus. Teatud liikmesriigid kohaldavad kontrollikriteeriumi täitmise kindlaksmääramisel 25% künnist, teised aga 50% osaluse künnist. See tähendab, et ettevõtted seisavad silmitsi maksude ebakindluse, kõrgete nõuete täitmisega seotud kuludega ning sagedaste ja aeganõudvate õigusvaidlustega, mis loovad tõkkeid piiriülestele tehingutele ning toovad kaasa topelt- ja/või ülemäärase maksustamise riske.

Direktiivi ettepaneku eesmärk on lihtsustada maksueeskirju, suurendades ELi ettevõtete maksukindlust ning vähendades seeläbi kohtuvaidlusi ja topeltmaksustamise riske. Ettepanek võimaldaks liikmesriikide maksuhaldurite ühtsete ja järjepidevate lähenemisviiside järkjärgulist väljatöötamist siirdehindade reeglite tõlgendamisel ja kohaldamisel, hõlmates ELi õigusesse turuväärtuse põhimõtte ning selgitades OECD siirdehindade juhendi rolli. Lisaks peaks ühised siduvad eeskirjad parandama ettevõtete tegutsemist ja aitama kaasa võrdsete tingimuste loomisele ühtsel turul. Liikmesriigid peaksid direktiivi üle võtma ettepaneku kohaselt 2025 aasta lõpuks.

Täiendav ettevõtjatele suunatud Euroopa Liidu bürokraatia tulekul

Tulevikus peavad Eesti ettevõtjad hakkama iga-aastaselt hindama, kas nende valdusettevõtetele on piisav majanduslik sisu ning selle puudumisel maksuhaldurit sellest teavitama. Euroopa Parlament kiitis käesoleva aasta jaanuaris heaks ja saatis Euroopa Nõukogule kinnitamiseks ja jõustamiseks uue maksudirektiivi (ATAD III), mis sätestab äriühingute majandusliku sisu nõuded. Direktiivi peamine eesmärk on maksudest kõrvalehoidumise vastases võitluses määrata kindlaks need vari- ja valdusühingud, mis ei tegele reaalse majandusliku tegevusega, vaid mille eesmärk on tekitada maksueeliseid ja keelata neile direktiividest ja maksulepingutest tulenevad maksusoodustused.kaasa äriõiguslikke tagajärgi ega mõjuta osanike vahelisi suhteid.

Tähelepanu: käesolev „Maksuteade“ sisaldab ainult üldistatud tasemel lühikokkuvõtet muudatustest õigusaktides ning seda ei saa kasutada nõuandena konkreetsetes olukorras käitumiseks. Igasugune nõuanne peab lähtuma maksumaksja konkreetsest faktilisest olukorrast ja õigusakti täistekstist. AS PricewaterhouseCoopers ei vastuta ühegi tagajärje eest, mis tekib seoses käesoleva informatsiooni kasutamisega.

©2023-2024

AS PricewaterhouseCoopers.

Kõik autoriõigused kaitstud.

„PricewaterhouseCoopers“ viitab Eesti seaduste alusel asutatud ja tegutsevatele äriühingutele AS PricewaterhouseCoopers või kontekstist lähtuvalt teistele PricewaterhouseCoopers International Limited rahvusvahelise võrgustiku liikmetele, kellest igaüks on eraldiseisev ja sõltumatu juriidiline isik.